TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Suối nguồn tình thương - hiến máu cứu người

ISSN: 2734-9195 11:19 25/11/2025

Tăng, ni và phật tử, những người đang đi trên con đường Giới - Định - Tuệ, hãy xem các hoạt động nhân đạo như hiến máu là một phần không thể thiếu trong hành trình tu tập.

Trong dòng chảy hối hả của cuộc đời, những hành động sẻ chia luôn là điểm sáng ấm áp. Hình ảnh tăng, ni và phật tử tích cực tham gia các hoạt động nhân đạo đã trở nên quen thuộc, như những đóa sen vươn mình giữa bùn lầy thế gian. Gần đây, Ngày hội "Hiến máu cứu người – Hành Bồ Tát đạo" năm 2025 do Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội phối hợp với Viện Huyết học – Truyền máu Trung ương tổ chức vào ngày 23/11, đã minh chứng rõ ràng cho tinh thần "Phật giáo nhập thế" sâu sắc.

Sự kiện này không chỉ góp phần giải quyết tình trạng khan hiếm máu – một nhu cầu thiết yếu cứu sinh – mà còn là cơ hội quý báu để mỗi người con Phật thực hành những giáo lý cốt lõi, tinh tế nhất ngay trong đời sống thường nhật: đó là hạnh Bố thí và Tứ Vô Lượng Tâm.

Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Nguyễn Hòa Bình tặng quà các tăng, ni sinh tham gia hiến máu tình nguyện. Ảnh: Năng Lượng

Bố thí là viên gạch đầu tiên, là nền tảng đạo đức vững chắc để tâm hồn ta phát triển những phẩm chất cao hơn là Giới và Tuệ. Hiến máu, xét về bản chất, là sự thực hành hai loại bố thí đặc biệt hội tụ:

Bố thí Vật chất đặc biệt: Máu là một phần của thân thể – thứ mà con người ta thường chấp thủ và bám víu mãnh liệt, xem đó là "cái tôi", "cái của tôi". Hành động tự nguyện cho đi một phần nhỏ của sinh mạng mình chính là một hành động xả ly vô cùng mạnh mẽ. Nó không chỉ đơn thuần là cho đi tài sản, mà còn là một khoảnh khắc đối diện và làm yếu đi Tâm Tham đang ngủ ngầm trong mỗi chúng ta.

Bố thí Vô úy: Nhưng ý nghĩa lớn lao hơn cả, hiến máu là tặng đi sự không sợ hãi. Dòng máu được truyền vào cơ thể người bệnh là niềm hy vọng mong manh được thắp lại, là sự can thiệp nhân ái vào lằn ranh sinh tử, giúp họ vượt qua nỗi sợ hãi lớn nhất: sự mất mát sinh mạng. Đây thực sự là một trong những loại Bố thí cao quý nhất vì nó mang lại sự sống và bình an trong tâm hồn người bệnh và gia đình họ.

Đức Phật từng dạy trong kinh tạng Nikāya rằng: gốc rễ của mọi khổ đau chính là tham ái và sự bám víu. Hành động hiến máu không thể lập tức "triệt tiêu" hoàn toàn tham ái (vì điều này cần đến sự quán chiếu bằng Tuệ giác), nhưng nó là liều thuốc quý giá nuôi dưỡng Tâm Vô Tham, tạo nên sự thanh tịnh cần thiết để hành giả tiếp tục vững bước trên con đường tu tập Bát Chính Đạo.

Để một hành động bố thí trở nên trọn vẹn theo tinh thần Chính Pháp, nó phải được thực hiện với Chính Kiến và tâm vô ngã.

Tinh thần Vô Ngã: Sự tuyệt vời của việc hiến máu là nó thường diễn ra trong sự ẩn danh – người cho không biết người nhận, người nhận không biết người cho. Chính điều này đã loại bỏ mọi sự đính kèm, mọi sự mong cầu báo đáp hay sự ngã mạn ("Tôi là người đã cứu họ"). Hành động này trở nên thuần khiết, không bị ô nhiễm bởi bất kỳ điều kiện vật chất hay tinh thần nào.

Hiểu đúng về Nghiệp: Phước báu không phải là sự ban phát siêu nhiên, mà nằm trọn vẹn trong Ý chí thiện lành của người hiến tặng. Lời dạy bất hủ của đức Phật là lời nhắc nhở cho mọi hành động của chúng ta: "Này các Tỳ kheo, Ta nói ý chí (Cetanā) chính là Nghiệp (Kamma)." (Tăng Chi Bộ Kinh, Phẩm Ba, Kinh Cetanā Sutta).

Khi Ý chí hiến máu là Vô Tham, Vô Sân, Vô Si, thì Nghiệp thiện được tạo ra là thuần khiết. Quả báo của nó chính là sự thanh thản trong tâm hồn, sự củng cố Chính Kiến và là điều kiện thuận lợi để ta có thêm cơ hội tu tập, phát triển Định và Tuệ trong tương lai. Phước báu, vì thế, chỉ là điều kiện, không phải là mục đích tối hậu của con đường Giải thoát.

Ảnh: Năng Lượng

Hiến máu là cơ hội tuyệt vời để chúng ta cụ thể hóa Tứ Vô Lượng Tâm – bốn trạng thái tâm cao thượng, bốn cánh cửa mở ra sự thương yêu không giới hạn:

Từ: Bắt nguồn từ lòng mong muốn tha thiết, chân thành thấy người bệnh thoát khỏi khổ đau và được sống an vui.

Bi: Xuất phát từ tâm rung động, không thể làm ngơ trước nỗi thống khổ đang đe dọa sinh mạng người khác, thúc đẩy ta hành động để làm giảm nhẹ nỗi khổ ấy.

Hỷ: Niềm vui thanh cao và trong sáng khi ta thấy người bệnh được cứu sống, được hồi phục nhờ vào hành động của mình. Niềm vui này giúp ta xóa tan tâm đố kỵ, sự so sánh thiệt hơn.

Xả: Sau khi hành động, ta giữ tâm bình thản, không bám chấp vào việc mình đã làm, không chờ đợi lời cảm ơn hay sự hồi đáp. Đó là sự trọn vẹn của buông bỏ.

Hành động hiến máu cứu người chính là sự thực hành Chính Pháp ngay giữa cuộc đời này, là phương tiện hữu hiệu để nuôi dưỡng Tâm Vô Tham và Tứ Vô Lượng Tâm.

Phước báu không nằm ở lượng máu ta cho đi, mà nằm ở Ý chí thiện lành ta đã khởi lên, duy trì và buông xả sau hành động. Mỗi giọt máu hiến tặng không chỉ cứu một mạng người, mà còn là một cử chỉ tự hành, tự tạo nghiệp thiện, tự làm chủ phước báu theo đúng tinh thần tự giác, tự lực của người đệ tử Phật.

Tăng, ni và phật tử, những người đang đi trên con đường Giới - Định - Tuệ, hãy xem các hoạt động nhân đạo như hiến máu là một phần không thể thiếu trong hành trình tu tập. Bởi lẽ, đó chính là những giây phút ta chạm đến sự thanh tịnh vô ngã và tình yêu thương vô điều kiện, là lúc ta tự mình gieo trồng nhân lành cho con đường Giác ngộ của chính mình.

Tác giả: **Khúc Thanh Thủy**